

СТАНДАРТИ ЗА САМООЦЕНКА НА КАНДИДАТУРИТЕ ЗА EuroPsy СЕРТИФИКАЦИЯ

*Минимални изисквания (в ECTS - кредит) към образованието
за самостоятелна професионална практика по психология*

Фаза	Компоненти	Индивид	Група	Общество	Всичко
1-ва фаза: („бакалавър“ или еквивалент)	Ориентация	Учебната програма трябва да включва ориентация към психологията, нейните поддисциплини и области на професионална дейност			Мин 125
	Теоретични курсове и практически упражнения	Мин 60	Мин 20	Мин 20	
	Академични умения	Трябва да се включи обучение за академични умения			
	Методология	Мин 30			Мин 45
	Непсихологична теория	Мин 15			
					Всичко 180
2-ра фаза: (магистър или еквивалент)	Теоретични курсове, семинари, задачи и др.				Мин 60
	Стаж/практика/на работно място	Мин 15-30			Мин 30
	Изследователски проект / дипломна теза	Мин 15-30			
					Всичко 120
3-та фаза	Практика под супервизия	Мин 60			Всичко 60
					Всичко 360

1 ECTS е еквивалентен на 25 часа активно обучение (т. е. „учебно натоварване“) – **аудиторна** и **самостоятелна работа**. Друг измерител са часовете заетост – семестриално 750 часа.

За Българското висше образование по психология 1 ECTS е еквивалентен на 30 часа активно обучение (т. е. „учебно натоварване“) – **аудиторна** и **самостоятелна работа**.

Изискванията трябва да се разбират по следния начин:

1. По-голямата част от 1-ва фаза трябва да бъде посветена на теоретични курсове и обучение по психология; обаче една част трябва да бъде запазена за методологията и непсихологическата теория (например философия или социология), които обикновено се считат за релевантни при изучаването на психологията. Предполага се, че частта, изразходвана за теоретични курсове и обучение за умения, плюс ориентация и академични умения, трябва да бъде между 125 и 135 единици (над 2 години). В рамките на теоретичните курсове и обучението в умения най-голямата част трябва да бъде посветена на индивидуалното поведение. Поведението на хората в групите и обществото трябва да получи минимално покритие от 20 единици всяка.
2. Методиката трябва да има обхват от минимум 30 единици; непсихологическата теория – между 15 и 25 единици. Взети заедно, тези компоненти на учебната програма трябва да представляват 45 до 55 единици.

3. В рамките на 2-ра фаза приблизително 60 единици (1 година) трябва да бъдат изразходвани за теоретични курсове, семинари, задачи и т. н. Учебната програма трябва да бъде балансирана, за да се гарантира, че се отделя достатъчно внимание на изучаването на индивиди, групи и общество.
4. 15-30 единици трябва да бъдат посветени на стаж („практика“) и 15-30 единици на изследователски проект или теза. Тези две дейности трябва да обхващат максимум 60 единици (1 година).
5. Най-малко 60 единици (1 година) трябва да бъдат изразходвани за практика под супервизия. **(Не се организира от университета, а от дипломирания психолог след завършване на образованието си, но при възможност университетът може да организира цялата или част от супервизираната практика.)**
6. За първата фаза не се предвижда за необходима разработка на дипломна теза или дисертация, тъй като бакалавърската степен не се счита за квалификация за самостоятелна практика. Но за втората фаза е необходима разработка, базирана на научни изследвания, и следва да бъде под формата на магистърска теза или дипломна работа.
7. Основните изисквания на Европейския сертификат по психология – EuroPsy са:
 - университетско обучение по психология 5 или 3+2 години **(или 4+1/1,5, но задължително 300 кредита, както е случаят с Българското висше образование)**, при спазени съдържателните изисквания на EuroPsy учебните програми за бакалавърска и магистърска образователна степен;
 - една година супервизирана практика **(не е ангажимент на университетите)**;
 - ангажираност към Етичния кодекс и Деонтологията.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

1. ДИПЛОМА ЗА БАКАЛАВЪРСКА СТЕПЕН ПО ПСИХОЛОГИЯ.

Учебните програми за бакалаври трябва да включват дисциплини от следните групи:

Първа фаза на учебната програма за сертифициране по EuroPsy

Тип съдържание/Цели	Индивиди	Групи	Системи/обществото
Ориентация <i>Знания</i>	Методи в психологията История на психологията Преглед на специалностите и областите в психологията		
Обяснителни теории <i>Знания</i>	Обща психология Невропсихология Психобиология Когнитивна психология Диференциална психология Социална психология Психология на развитието Психология на личността Трудова и организационна психология Клинична и здравна психология Образователна психология Психопатология		
Технологични теории <i>Знания</i>	Данни и теория на тестовете Теория на въпросника Теория за оценяването		
Обяснителни теории <i>Умения</i>	Обучение в умения за оценяване Обучение в умения за интервюиране		
Технологични теории <i>Умения</i>	Обучение за разработване на тестове и въпросници Обучение за групов интервенция		
Методология <i>Знания</i>	Въведение в методите: напр. експериментални методи. Качествени и количествени методи		
Методология <i>Умения</i>	Експериментална практика, Методическа и статистическа практика Обучение за събиране на данни, Качествен анализ		
Етика <i>Знания и умения</i>	Етични кодекси и професионална етика		
Академични умения <i>Умения</i>	Събиране на информация/библиотечни и библиографски умения Четене / писане на текстове Изследователска етика		
Непсихологически теории <i>Знания</i>	Епистемология Философия Социология Антропология		

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

2. ДИПЛОМА ЗА МАГИСТЪРСКА СТЕПЕН ПО ПСИХОЛОГИЯ.

Учебните програми за магистри трябва да включват дисциплини от следните групи:

Втора фаза на учебната програма за сертифициране по EuroPsy

Тип съдържание/Цели	Индивиди	Групи	Системи/обществото
Ориентация <i>Знания</i>	Ориентация в областта на практиката и възможностите за специализация		
Обяснителни теории <i>Знания</i>	Курсове по обяснителни теории по обща психология и/или психобиология и/или психология на развитието, и/или психология на личността, и/или социална психология – например теории на обучението, теория на когнитивната архитектура, разширена теория на личността.		
	Курсове по обяснителни теории в трудова и организационна психология и/или образователна психология и/или клинична психология и/или психологически поддисциплини, например теории за трудовото представяне, теории за ситуирано познание, теории за лидерство, теории за личностни разстройства.		
Технологични теории <i>Знания</i>	Курсове върху технологични теории по обща психология и/или психобиология и/или психология на развитието, и/или психология на личността, и/или социална психология – например психометрична теория, теория за оценка на ЕЕГ .		
	Курсове по технологични теории на трудова и организационна психология и/или образователна психология и/или клинична психология и/или психологически поддисциплини – например теории за анализ на работата, анализ на потребностите от обучение, теории за консултиране и психотерапия.		
Обяснителни теории <i>Умения</i>	Обучение в умения за прилагане на гореспоменатите обяснителни теории при оценяване в рамките на изследователски/лабораторни условия – например обучение по ЕМГ измерване, обучение по оценка на личността.		
	Обучение в умения за прилагане на гореспоменатите обяснителни теории при оценяване в рамките на приложни / полеви условия – например обучение за анализ на грешки, оценка на разстройствата в ученето.		
Технологични теории <i>Умения</i>	Обучение на умения за прилагане на гореспоменатите технологични теории при интервенции в изследователски/лабораторни условия – например обучение по конструиране на тестове, проектиране на учебен експеримент.		
	Обучение в умения за прилагане на гореспоменатите технологични теории при интервенции в приложни / полеви условия – например обучение в проектиране на системи за оценка на ефективността, проектиране на система за обучение, разработване на терапевтичен план, психотерапия.		
Методология <i>Знания</i>	Разширен изследователски дизайн Основни и разширени многовариантни статистики, включително ANOVA Множествен регресионен анализ, факторен анализ Качествено проектиране на изследвания, включително разширено интервюиране и използване на въпросник, качествен анализ на данни		
Методология <i>Умения</i>	Обучение в умения по горепосочените методи и техники		
Етика <i>Знания и умения</i>	Познаване на етичните принципи и тяхното прилагане Обучение на умения за прилагане на етичните принципи и етичните нормативи в професионалната практика		
Академичен и общ	Обучение в умения за писане на доклади и статии Обучение в умения за професионално интервюиране и др.		

професионални умения <i>Умения</i>	
Непсихологически теории <i>Знания</i>	Теоретични и практически курсове по теми от други дисциплини, свързани с професионалната дейност – например медицина, право, бизнес икономика
Основна изследователска компетентност	ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПРОЕКТ (ТЕЗА)
Основна професионална компетентност	СТАЖ („ПРАКТИКА“)

Стаж („практика“)

Целта на стажа (наричан "практика" в някои европейски страни) е да осигури въвеждащо професионално обучение на терен, за да даде възможност на студентите да:

- интегрират теоретични и практически знания
- научат процедури, свързани с психологическото знание
- започнат да практикуват под наблюдение
- да могат да разсъждават и обсъждат собствени и чужди дейности
- започнат да работят в среда с професионални колеги.

Това обучение обикновено се провежда през втората половина на университетската учебна програма, но може да започне по-рано и/или да продължи извън учебната програма. В последния случай следва да има съвместна отговорност от университета и/или националната професионална психологическа асоциация и/или съответните органи за акредитацията на обучението. Продължителността обикновено е най-малко 3 месеца (или 15 ECTS), в зависимост от конкретната област на интерес.

Видът на практиката по време на стажа варира и може да включва:

• наблюдение на действителни ситуации, в които се използват психологически техники

- използване на основни техники под наблюдение
- участие в проекти с определена роля
- анализ и обсъждане на „случаи“.

Мястото, където се провеждат стажовете, обикновено ще бъде публична или частна институция или „сертифицирана“ частна фирма, която:

• предоставя услуги, които съответстват на образователния опит на обучавания

• може да гарантира, че по-голямата част от супервизията ще бъде предоставена от професионални психолози

• е признат от националната психологическа асоциация и/или акредитиран университет.

Примерите за институции включват болнични или клинични условия, частна практика, училища и образователни институции, обществени услуги.

СТАЖЪТ НЕ СЕ СЧИТА ЗА ЧАСТ ОТ ПРАКТИКАТА ПОД СУПЕРВИЗИЯ.